

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 26

İstanbul, 20 Nisan 2022

Konu: Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelge yayımlandı.

Bilindiği üzere Türkiye İş Kurumu tarafından 08/04/2022 tarih ve 31803 sayılı Resmi Gazete’de Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayımlanmış ve detaylar 11/04/2022 tarih ve 20022/23 nolu Sirküler ile sizlerle paylaşmıştır.

Bu defa Türkiye İş Kurumu tarafından Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelge yayımlanmıştır. Genelge ile mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programlarının uygulama esasları belirlenmiştir. İşbaşı eğitim programlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda yer almakta olup, detaylara ekli Genelge’de ulaşabilirsiniz.

1. Program düzenlenebilecek meslekler ve uygulanacak işyerleri

“İşbaşı eğitim programı, katılımcının mesleki deneyim kazanmasını sağlayacak mesleklerde düzenlenir. Program düzenlenecek meslekleri belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir. Türk Meslekler Sözlüğünde nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yer alan mesleklerde program düzenlenemeyecek olup, meslek ana grubu “Nitelik Gerektirmeyen Meslekler” olarak belirlenen mesleklerde program düzenlenemeyecektir.

Bir işyerinin programdan yararlanabilmesi için öncelikle Kuruma kayıtlı olması gerekmektedir. Bu çerçevede ayrıca Kuruma kayıtlı işyerlerinden programın uygulanacağı işyerinin vergi ve SGK numarasının doğrulanmış olması ve Kurum kayıtlarının “aktif” statüde olması gerekmektedir. Bu çerçevede sadece belirlenen sistem üzerinden başvuru yapan ve SGK sistemi aracılığıyla sigortalı sayısı hesaplanabilen işyerleri ile program düzenlenebilecek olup SGK sistemi aracılığıyla sigortalı sayısı hesaplanamayan işyerleri ile program düzenlenemeyecektir. Bu hususlara ilave olarak bir işyeri ile program düzenlenebilmesi ve işyerinin programdan yararlanmaya devam edebilmesi için en az beş sigortalıya sahip olması zorunludur.

İşverenlerin programdan yararlanabilmeleri için katılımcıların en az yüzde yetmişini, altmış günden az olmamak üzere fiili program süresinin en az üç katı kadar süreyle istihdam edeceğini taahhüt etmeleri zorunlu olup, istihdam edilecek kişi sayısı hesaplanırken ortaya çıkan tüm kusurlar yukarı yuvarlanacaktır.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Program düzenlenen işverenin, işyerini başka bir işverene devretmesi ve devredilen işyerinin devir kapsamında olması durumunda devam etmekte olan işbaşı eğitim programı ve programa ilişkin istihdam yükümlülüğü de devralan işveren tarafından yerine getirilecektir.

Kısa çalışma ve ücret garanti fonu uygulamasından yararlanan işyerleri, bu uygulamalardan yararlandıkları dönemde hiçbir şekilde işbaşı eğitim programından yararlanamazlar. Bu çerçevede değerlendirme aynı vergi numarası altında yer alan tüm işyerleri üzerinden yapılacak ve herhangi bir işyeri için kısa çalışma ödeneği talep başvurusunun veya ücret garanti fonu uygulamasından yararlanmak üzere verilmiş bir bildirgenin bulunması halinde, program başvurusu alınmayacaktır.

2. Kontenjane esas sigortalı sayısının ve kontenjanın belirlenmesi

İşveren tarafından kullanılabilir kontenjana esas sigortalı sayısı; işverene ait aynı vergi numarası altında ve programın düzenleneceği ilde yer alan işyerlerine ait programın başlama ayından önceki on iki aylık dönem içerisinde yer almak koşuluyla son altı aya/döneme ilişkin olarak SGK'ya verilen sigortalı sayısını gösterir belgede yer alan toplam prim gün sayısının yüz seksene bölünmesiyle hesaplanacak ve yapılan bu hesaplamada ortaya çıkan tüm küsuratlar yukarı yuvarlanacaktır. Bu kapsamda kontenjana esas sigortalı sayısı hesaplamasında sadece programın düzenleneceği ilde ve aynı vergi numarası altında yer alan işyerleri için SGK'ya verilen aylık prim ve hizmet belgeleri veya muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile bildirilen primler esas alınacak olup kontenjan sadece aynı vergi numarası altında yer almakta olan işyerlerinde kullanılabilir. Bu hesaplamada programın başlama ayından önceki on iki aylık dönem içerisinde yer almak koşuluyla son altı aya/döneme ilişkin olarak SGK'ya verilen sigortalı sayısını gösterir 85 belgede yer alan toplam prim gün sayısı yüz seksene bölünerek kontenjana esas sigortalı sayısı hesaplanacaktır. Bu hususun yanı sıra bilişim ve imalat sektörlerinde ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen mesleklerde program düzenlenecek olması halinde kontenjana esas sigortalı sayısının belirlenmesinde sadece bu sektörlerle ilişkin faaliyet kodu ile faaliyette bulunan işyerlerinden bildirilen toplam prim gün sayısı esas alınacaktır.

İşverenler tarafından yukarıda açıklandığı şekilde yapılan hesaplama göre bulunacak olan sigortalı sayısının en fazla yüzde otuzuna kadar katılımcı talep edilebilecek olup işveren tarafından kaç katılımcı için programdan yararlanılacağına nihai olarak il müdürlüğü tarafından karar verilecektir. Ayrıca il müdürlüğü tarafından uygun görülmesi halinde işverenler bir ildeki kontenjanını başka bir ilde ve aynı vergi numarası altında yer almakta olan işyerlerinden birinde kullanabilecektir.

3. Sigortalı sayısının takibi ve fazla kontenjan kontrolü

İşbaşı eğitim programı düzenlenen işverenin aylık sigortalı sayısı takibi, program düzenlenen aya/döneme ilişkin olarak programın 88 düzenlendiği ilde yer alan işyerlerindeki sigortalı sayısını gösterir belgedeki toplam prim gün sayısının otuz bölünmesiyle yapılacaktır. Yönetmeliğin bu hükmü kapsamında program düzenlenen ayların tamamında işverenin sigortalı sayısı takibi yapılacaktır.

Aylık sigortalı sayısının takibine ilişkin olarak yapılacak bu kontrolde işverenin Yönetmeliğin 37/1.maddesi kapsamında hesaplanan sigortalı sayısının program düzenlenen ayların tamamında yüzde on ve daha az oranda azalmış olması durumunda fazla kontenjan kullanımına ilişkin herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Ancak işverenin 37/1.madde kapsamında hesaplanan

sigortalı sayısının yüzde on bir ve daha fazla oranda azalmış olması durumunda fazla kontenjan kullanılmış sayılarak işlem tesis edilecektir.

4. Kişiler bakımından programa katılım şartları

Yönetmelik kapsamında düzenlenecek olan programa katılacak kişilerin taşımaları gereken şartlara ilişkin olarak Yönetmeliğin 39/1.maddesinde

“İşbaşı eğitim programına katılabilmek için;

- Genel Müdürlük tarafından belirlenecek usul ve esaslar kapsamında Kuruma kayıtlı işsiz olmak,
- 15 yaşını tamamlamış ve Genel Müdürlük tarafından belirlenecek üst yaş sınırını aşmamış olmak, c)İşverenin birinci veya ikinci derece kan hısımlı veya eşi olmamak,
- Emekli olmamak,
- Programa başladığı tarihten önceki bir yıl içerisinde program düzenlenecek işverene ait vergi numarası altında yer alan işyerlerinde sigortalı olmamak,
- İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmak, şartları aranır.” hükmüne yer verilmektedir.

İşsizlik ödeneği almakta olan kişiler de programdan yararlanabilecek olup bu kişiler işsizlik ödeneği aldıkları süre boyunca işten ayrılma bildiğesinin tarafı olan işyerinin bağlı bulunduğu vergi numarası altında yer alan herhangi bir işyeri ile düzenlenen programa katılamayacaklardır.

5. Programların süresi

Program süresi, günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere, haftalık kırk beş saatten ve altı günden, toplamda ise iki yüz kırk fiili günden fazla olamaz. Programa katılım saatleri; denetim imkânları dikkate alınmak, 92 sözleşmede belirtilmek ve il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun onayı alınmak şartlarıyla il müdürlüğü tarafından belirlenebilir. Bu kapsamda ayrıca günlük program sürelerine ilgili mevzuat kapsamında dinlenme süresi olarak sayılan süreler dahil edilmeyecektir. Bu hususa ilişkin olarak ayrıca her ne şekilde olursa olsun haftalık program süresi haftalık kırk beş saatten ve haftada altı günden fazla olamayacaktır. Bu çerçevede program planlaması yapılırken hafta olarak Pazartesi-Pazar dönemi esas alınacak olup hafta başında başlamayan programlarda en az 1 gün program düzenlenmeyecek gün olarak bırakılacaktır.

Program süreleri hiçbir koşulda izleyen yılın Haziran ayının otuzunu geçmemek üzere bilişim ve imalat sektörlerinde ve belirlenen mesleklerde en fazla 8 takvim ayı ve en fazla 156 fiili gün, bu sektörler dışında kalan diğer sektörlerde ve mesleklerde en fazla 5 takvim ayı ve en fazla 78 fiili gün, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden sayılan mesleklerde en fazla iki yüz kırk fiili gün ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen geleceğin mesleklerinde en fazla 11 takvim ayı ve en fazla 234 fiili gün olabilecektir.

6. Devam zorunluluđu

Katılımcıların programa devam etmeleri zorunlu olup il müdürlüğü tarafından kabul edilebilir mazereti olan katılımcılara işveren ya da işveren vekili tarafından izin verilebilecektir. Bu kapsamda katılımcılara verilecek izin süresi doktor raporu ile belgelendirilenler hariç olmak üzere hangi sebeple olursa fiili program süresinin onda birinden fazla olamayacaktır. Ayrıca beş günü aşan sağlık izinleri onda birlik izin süresinden düşülecektir. Belirlenen bu izin sürelerinin aşımı halinde, katılımcının programla iliğuı kesilecek olup kullanılabilir izin süresinin hesabına esas alınacak fiili program süresi belirlenirken orta çıkan tüm kusuratlar yukarı yuvarlanacaktır.

Söz konusu Genelge sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş